

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
THE ADMINITRATOR'S ROLE OF TEAMWORK AS PERCEIVED BY
TEACHERS UNDER THE SECONDARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

ศิวัภรณ์ วงศ์เพชร

Siwaporn Wongpet

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkamhaeng University

Corresponding Author Email: siwapornwongpet@gmail.com

Received January 24, 2022; Revised March 4, 2022; Accepted: March 31, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูมีการรับรู้ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นขนาดของสถานศึกษาด้านการมีเป้าหมายเดียวกันไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา; การทำงานเป็นทีม; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Abstract

This Article aimed (1) to study the administrator's role of teamwork as perceived by teachers under the secondary education service area office Bangkok 2 (2) and compare the administrator's role of teamwork as perceived by teachers under the secondary education service area office Bangkok 2 the sample was survey research They was selected by the questionnaire about the objective of this study were to study and compare the administrator's role of teamwork as perceived by teachers under the secondary education service area office Bangkok 2 the instrument for collecting data were frequency, percentage, mean, standard deviation, a t-test technique, the one-way analysis of variance and the test for paired differences by using the Scheffé's method. Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis. The research results were found as follows;

1. The teachers under study exhibited perceptions of the administrator's role of teamwork under the secondary education service area office Bangkok 2 was at a high level in overall and each aspect.

2. The comparison of the teachers under study exhibited perceptions of the administrator's role of teamwork as divided by the teachers who differed in educational background, experience and size of school in their perception that of the administrator's role of teamwork under the secondary education service area office Bangkok 2 in overall and all aspects evince differences at .05. but size of school aspects mutual working goal not difference.

Keywords: the administrator's role; teamwork; Education Service Area Office

บทนำ

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงทั่วโลกทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โลกแห่งการสื่อสารและสถานะทางสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องพัฒนาคนและประเทศชาติให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง การศึกษาจึงเป็นวิถีทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้ความสามารถในการคิดที่จะเกื้อกูลต่อการพัฒนาสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและชอบธรรม จึงส่งผลให้การทำงานในปัจจุบัน ได้ตื่นตัวและให้ความสนใจต่อการทำงานเป็นทีมและการสร้างทีมงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหาร ช่วยให้ทีมงานมีประสิทธิภาพ มีความสมบูรณ์ และสามารถก้าวสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ (สรวิศ จันทุม, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และได้นำนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2564) จากนโยบายดังกล่าว มีการติดต่อประสานงานและทำกิจกรรมร่วมกันภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษา หรือระหว่างกลุ่มเครือข่าย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งสิ้น แสดงให้เห็นถึงการทำงานเป็นทีม มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมทุกอย่าง กิจกรรมนั้นจึงจะดำเนินไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษามีไม่มากนัก แม้จะมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารองค์การภายในสถานศึกษาที่เน้นให้มีการทำงานเป็นทีม มีการแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา และมีการประชุมปรึกษาหารือผู้ร่วมงานในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม ในสถานศึกษามักประสบปัญหาในการปฏิบัติงานการทำงานเป็นทีมที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีคนทำงานจริงๆ เพียงบางคนหรือบางส่วนเท่านั้น และส่งผลเสียต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายการดำเนินงานได้ การทำงานภายในองค์กรไม่มีผู้ใดจะสามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ตามลำพังทุกการทำงานจะต้องมีความสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่น (สมชาติ กิจยรรยง และจิรัช ใจเปี่ยม, 2552)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปลี่ยนบทบาทตนเอง ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงความเห็นและเสนอแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารยุคใหม่ต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ความเป็นกัลยาณมิตร

เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง ระบบการบริหารในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่ให้ผู้ร่วมงานมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับนโยบายการบริหารมาปฏิบัติ ย่อมรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน การให้ครูเสนอความคิดเห็นจะเป็นการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ครูมีโอกาสในการพัฒนา ระบบร่วมกันและเป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติที่มีส่วนร่วมต่อการทำงานเป็นทีม (ชาอุณี เหมือนโพธิ์ทอง, 2554)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมที่ยังมีข้อบกพร่อง นำไปพัฒนาปรับปรุงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน 5,562 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน 357 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ (Cohen et al, 2011)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert scale)

1. หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of objective congruence: IOC) แต่ละข้อซึ่งได้ค่าคะแนน 0.80 – 1.00

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. ผู้วิจัยนำหนังสือข้างต้นพร้อมแบบแบบสอบถาม ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อส่งให้สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามผ่านทาง Google form
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม	การรับรู้ของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน	4.16	0.40	มาก
2 ด้านการมีความไว้วางใจ	4.20	0.43	มาก
3 ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.21	0.41	มาก
4 ด้านการมีส่วนร่วม	4.14	0.49	มาก
รวม	4.18	0.34	มาก

จากตาราง 1 พบว่าครูมีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.21$) แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารตรงไปตรงมาในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูผู้ร่วมงานเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ครูทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงกัน ด้านการมีความไว้วางใจ ($\bar{X} = 4.20$) แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ สร้างความ

จริงใจซึ่งกันและกันในการทำงานเป็นทีม ซึ่งก่อให้เกิดความไว้วางใจ และด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ($\bar{X} = 4.16$) แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีให้กับครูได้มีความเข้าใจตรงกัน ยอมรับในเป้าหมายของการทำงานร่วมกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเป้าหมาย

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การทำงานเป็นทีม	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	(n = 108)		(n = 249)			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน	4.06	0.49	4.21	0.34	-2.677	0.008*
2. ด้านการมีความไว้วางใจ	4.12	0.51	4.24	0.39	-2.190	0.030*
3. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.13	0.48	4.25	0.37	-2.246	0.026*
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.04	0.49	4.19	0.39	-2.653	0.009*
รวม	4.09	0.42	4.22	0.29	-2.889	0.004*

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม	ประสบการณ์การทำงาน			F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน	3.97	4.18	4.22	9.960*	0.000
2. ด้านการมีความไว้วางใจ	4.07	4.27	4.21	4.591*	0.011
3. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.31	4.24	4.15	4.116*	0.017
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.05	4.26	4.11	6.636*	0.001

รวม	4.10	4.24	4.18	3.295*	0.038
-----	------	------	------	--------	-------

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตาม
ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ทำงานเป็นทีม	ขนาดของสถานศึกษา			F	Sig.
	ขนาด	ขนาด	ขนาด		
	กลาง	ใหญ่	ใหญ่		
			พิเศษ		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน	4.15	4.10	4.20	2.076	0.127
2. ด้านการมีความไว้วางใจ	4.00	4.14	4.27	7.215*	0.001
3. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.01	4.20	4.25	4.784*	0.009
4. ด้านการมีส่วนร่วม	3.96	4.12	4.18	4.167*	0.016
รวม	4.03	4.14	4.22	5.515*	0.004

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการมีเป้าหมาย
เดียวกันไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มี
บทบาทสำคัญ ทั้งเป็นผู้นำ เป็นผู้ทำงานร่วมกับครู สร้างแรงจูงใจส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง มี
ความไว้วางใจต่อครู สื่อสารและส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจที่ตรงกัน มีการกระจายอำนาจการบริหาร
เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ
วิจัยของ (ผ่องอำไพ สระเพชร, 2560) ที่ศึกษาการบริหารการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า
การบริหารการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับวิจัยของ (ศรสุวรรณค์ สุขสนาน, 2560) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สอดคล้องกับวิจัยของเริค นที เลอโนบ (Eric Natee Lenoble, 2562) ที่ศึกษาการศึกษาบทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า บทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของ (ทิชากรณ์ อติเปรมานนท์, 2563) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของ (นพวรรณ คงพลี, 2563) ที่ศึกษาการศึกษาบทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า บทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม มีการมอบหมายงานให้กับครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รับผิดชอบในหน้าที่ปฏิบัติงาน บางฝ่ายงานอาจจะต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีการบริหารจัดการที่ดี มีความรับผิดชอบที่สูงขึ้น จึงได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารสถานศึกษาในการมอบหมายให้ปฏิบัติงานต่างๆ ส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมต่างจากครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สอดคล้องกับวิจัยของ (ปิ่นทอง ศรีสวัสดิ์, 2560) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร

สถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารประสานงาน และใกล้ชิดกับครูทุกฝ่ายเปิดโอกาสให้ครูเข้ามาปรึกษาทำงานด้วยความไว้วางใจ ครูทุกคนจึงได้ทำงานร่วมกัน ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์มานานมีความเข้าใจว่าการทำงานในสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องทำงานร่วมกับคนอื่นๆ จึงจะทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากกว่าการทำงานคนเดียว ซึ่งแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยมีความเข้าใจว่าการเป็นครูมีบทบาทหน้าที่ในการสอนเพียงอย่างเดียว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทิชากรณ์ อติเปรมานนท์, 2563) ที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการมีเป้าหมายเดียวกันไม่แตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารยึดรูปแบบและนโยบายจากส่วนกลาง เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้กำหนด ทำให้มีระบบระเบียบแบบแผนเดียวกัน จึงไม่ส่งผลต่อการรับรู้ของครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขนาดของสถานศึกษาที่มีทรัพยากรในการทำงาน ปริมาณงาน และจำนวนครูในสถานศึกษาต่างกัน ทำให้ขนาดของสถานศึกษามีผลต่อการรับรู้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม ส่งผลให้การรับรู้ของครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีการรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับวิจัยของ (สุวรรณา ปิตานัง, 2561) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 พบว่า ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทสรุป

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมปฏิบัติงานกับครู เปิดโอกาสให้ครูเข้ามาร่วมกันทำงาน ช่วยกันระดมความคิด ช่วยกันระดมสมอง เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ด้วยความร่วมมือกันของครูที่มีความสามารถแตกต่างกันออกไป ซึ่งการทำงานเป็นทีมจะส่งผลให้งานนั้นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากกว่าการทำงานคนเดียว องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 4 ด้าน อันได้แก่ 1) ด้านการมีเป้าหมายเดียว 2) ด้านการมีความไว้วางใจ 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งทั้ง 4 ด้านนั้นเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารในการ

ทำงานเป็นทีม ซึ่งผู้บริหารที่มีการทำงานเป็นทีมที่ดีทำให้ประสิทธิภาพของการทำงานสูงขึ้น และทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ค้นพบการรับรู้ของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติภารกิจตามเป้าหมาย และควรมีการวิเคราะห์ ปรับปรุงเป้าหมายให้เป็นไปตามแนวความคิดส่วนมาก

1.2. ด้านการมีความไว้วางใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้อิสระในการปฏิบัติงาน และควรสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงาน

1.3. ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงาน และผู้ควรมีการสื่อสารแบบสองทาง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน

1.4. ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือด้วยความเต็มใจในการปฏิบัติงาน นอกเวลาควรติดตามความก้าวหน้าของงานสม่ำเสมอ และควรส่งเสริมการร่วมมือกันทำงานด้วยวิธีที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทุกภาคส่วน ในอนาคตควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้ที่สนใจต้องการศึกษาและการวิจัยในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ชาฤณี เหมือนโพธิ์ทอง. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิชากรณ อติเปรมานนท์. (2563). การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู ในสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. วารสารงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 12.
- นพวรรณ คงพลีว. (2563). บทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปิ่นทอง ศรีสวัสดิ์. (2560). การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องอำไพ สระเพ็ชร. (2560). ศึกษาการบริหารการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวนิมนตราชินุทิศเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรวิศ จันทุม. (2562). ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เอริค นที เลอนอบ. (2562). การศึกษาบทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Cohen, L., Manion, L, and Morrison, K. (2011). *Research Methods in Education*. (7th ed). New York: Routledge.

